

Spišský dejepisný spolok
Námestie Majstra Pavla 60
054 01 Levoča

Narodowy Bank Polski
ul. Świętokrzyska 11/21
00-919 Warszawa

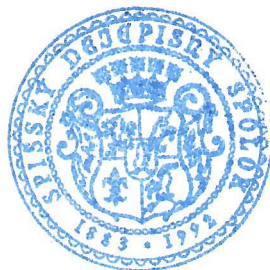
Vyhlasenie Spišského dejepisného spolku k vydaniu mince s portrétom Józefa Kurasia

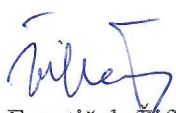
My, historici, profesionálne sa venujúci dejinám Spiša, členovia výboru Spišského dejepisného spolku, sme so znepokojením prijali informáciu o skutočnosti, že Poľská národná banka (Narodowy Bank Polski) pristúpila k vyrazeniu mince s portrétom Jozefa Kuraša (Józefa Kurasia) a nápisom „Konali správné“ a jej uvedeniu do obehu.

Ozbrojená skupina pod vedením Jozefa Kuraša je totiž zodpovedná za viac ako sto násilných prepádov, krádeží, rabovaní, vydieraní, ako aj brutálnych vražd civilného obyvateľstva na severnom Spiši i Podhalí, mnohých na základe ich etnickej príslušnosti. Ich obeťami sa v rokoch 1945 – 1947 stali stovky Slovákov, Židov, ale taktiež Poliakov, medzi inými viacerí účastníci poľského odboja, ako napríklad mlynár z Tribša Pavol Bizub, ktorý počas druhej svetovej vojny pôsobil ako kuriér a previedol cez hranicu o. i. manželku i dcéru exilového poľského premiéra Władysława Sikorskiego. Bol zavraždený ozbrojenou skupinou Jozefa Kuraša kvôli svojej slovenskej národnosti. Stovky ďalších boli brutálne usmrtení, týraní, vyrabovaní a fyzicky napádaní len preto, že sa narodili Slovámi. Autochtónne obyvateľstvo severného Spiša žilo počas pôsobenia tejto ozbrojenej skupiny takmer dva roky v strachu o svoj život a bolo vyhánané zo svojich domovov. O týchto skutočnostiach vypovedajú tak archívne dokumenty, ako aj zachytené výpovede svedkov.

Domnievame sa, že takéto konanie nemožno považovať za správne a glorifikácia Jozefa Kuraša, ktorý má na rukách krv množstva nevinných obetí a propagácia jeho činov môže mať v konečnom dôsledku za následok eskaláciu napätia a šírenie nenávisťi, čo iste nie je v záujme dobrého spolužitia rôznych etníc na mnohonárodnostnom Spiši, akým vždy tento región bol.

V Levoči 27. marca 2023

PhDr. František Žifčák
predseda spolku

Na vedomie: Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky
Veľvyslanectvo Slovenskej republiky vo Varšave
Národná banka Slovenska
Instytut Pamięci Narodowej
Ústav pamäti národa
Matica slovenská
Polskie Towarzystwo Numizmatyczne